

## Els llibres no tenen mirall retrovisor

Sobre l'inevitable col·laboració de l'escola amb l'entorn

*De conte en conte, de veu en veu, algun  
dia tindrem un país sencer capaç de llegir i  
escriure una bona història.*

(Irene Vasco)

L'escola està canviant, està recuperant el sentit de potenciar la transformació cultural del seu entorn, de generar dinàmiques actives envers la comunitat més propera.



Sembla que hem entès que l'educació dels infants no pot recaure només en la institució escolar sinó que ha de comptar amb la resta d'agents socials i culturals. Ara que l'expressió "ciutat educadora" forma part del nostre vocabulari i ara que tenim un bon teixit de biblioteques públiques, museus, escoles de música i teatres, estem en disposició de fer un treball fabulós amb els nostres alumnes.

La lectura és qüestió d'interacció entre el conjunt de vivències educatives formals i les no formals. Un dels recursos més usuals que permeten aquesta dinàmica positiva és la biblioteca escolar. Els mestres que se'n fan càrrec solen ser mestres amb inquietuds intel·lectuals i que miren al seu voltant amb els ulls oberts i una actitud activa. Tot i que el repte actual és facilitar l'accés a la informació i a la cultura educant els infants en l'ús de les tecnologies, hi ha uns altres serveis tradicionals com són l'accés a la informació escrita i oral que cal mantenir perquè també són portes obertes al coneixement.

Per aquest motiu, experiències com les de "el municipi lector" que algunes poblacions, com el Bruc, tiren endavant amb el suport dels ajuntaments, o "la ciutat dels infants" programa que es desenvolupa a Rosario (Argentina) basat en la proposta de Francesco Tonucci, o la pràctica consolidada i molt estesa de "les maletes viatgeres" són exemples de com els accionistes que aposten per aliar-se amb l'hàbit lector, fan un bon negoci.

Només ens cal enviar missatges, establir relacions i col·laborar amb aquests estaments per remar en la mateixa direcció, sempre endavant, perquè els infants, com els llibres, no tenen mirall retrovisor. Els hem d'ajudar a que compreguin el significat de les emocions i passions humanes com poden ser la solidaritat, la llibertat o l'enveja, a que entenguin que, a través de la lectura, podran comprendre la vida i viure-la millor.

## LA PRÀCTICA: Els contes que el vent s'endugué

L'agradable regal de la lectura compartida

Edat:	A partir de 3 anys.
Nombre d'alumnes:	Tota l'escola.
Objectius:	<ul style="list-style-type: none"><li>• Compartir lectures amb els familiars, amics i veïns.</li></ul>
Recursos	Temps: 50 minuts.
	Espai: La biblioteca. El barri, el poble o la ciutat.
	Materials: Fotocòpies dels textos triats.

Periòdicament, la biblioteca escolar organitza unes sessions especials en les quals es llegeix un conte molt estimat. Solen ser contes breus que ocupen un full, de l'estil dels de Gianni Rodari, Ursula Wolfel, Arnold Lobel, etc. però també poden ser rondalles populars, poemes o escrits dels propis alumnes.

Seguidament es comenta i es reparteixen còpies als infants que, voluntàriament, volen participar de l'experiència de fer-los arribar més enllà de l'escola. Elles i ells fan de carters, de missatgers secrets, que ficaran els fulls a les bústies dels seus veïns o els faran passar per sota de la porta. La consigna és fer-ho d'amagat, que qui rebí el conte no sàpiga qui l'envia. És un regal anònim.

Hi ha alumnes que tenen molts veïns i n'agafem molts. D'altres, normalment el més grans, prefereixen organitzar-se en petites patrulles i fer la ronda pels carrers del barri. És una festa.

Els fulls tenen una entradeta amb frases semblants a aquestes:

*... els contes que el vent s'endugué que s'escapen de la biblioteca escolar i enceten un viatge que tots sabem on comença però ningú no sap on acabarà. De vegades els llegirà l'avi, unes altres el pare els contarà al seu fill, o la mare quan arribi de la feina. Cada conte té el seu propi destí i troba el seu propi lector.*

*Els contes que el vent s'endugué es poden intercanviar, es poden regalar, es poden col·leccionar.*

*Quan arribi un conte a les teves mans, llegeix-lo, disfruta'l, sol o en companyia. Després, deixa que continuï el seu camí: passa'l a d'altres lectors, els quals al seu torn el llegiran, el compartiran i el tornaran a passar.*

La proposta parteix de "el cuento viajero" que la Biblioteca Pública José María Velaz de Fe y Alegría (Colombia), dirigida per Mónica Montoya, va començar a repartir allà per l'any 1997.

Jaume Centelles